

prima instanță M. Ciugureanu

DECIZIE

15 mai 2013

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al
Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Sveatoslav Moldovan
Constantin Alerguș
Ghenadie Nicolaev
Tatiana Răducanu,

examinînd recursul declarat de către Petru Roșior, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Petru Roșior, Nicolae Chirilici, Constantin Chiron, Mircea Ciubară și Iurie Popescu împotriva societății pe acțiuni „Tutun-CTC” cu privire la încălcarea dreptului inventatorului și încasarea prejudiciului material și moral, cererea societății pe acțiuni „Tutun-CTC” împotriva lui Petru Roșior, Nicolae Chirilici, Constantin Chiron, Mircea Ciubară și Iurie Popescu, Agenției de Stat pentru Proprietatea Intelectuală cu privire la declararea nulității brevetelor, cererea reconvențională a societății pe acțiuni „Tutun-CTC” împotriva Petru Roșior, Nicolae Chirilici, Constantin Chiron, Mircea Ciubară și Iurie Popescu cu privire la anularea contractelor, împotriva hotărîrii Curții de Apel Chișinău din 12 decembrie 2012, prin care a fost respinsă acțiunea depusă de Petru Roșior, Nicolae Chirilici, Constantin Chiron, Mircea Ciubara și Iurie Popescu. Cererea depusă de societatea pe acțiuni „Tutun-CTC” a fost admisă. Au fost reziliate contractele din 02 iulie 1997 încheiate între societatea pe acțiuni „Tutun-CTC” și G.Panfil, P.Roșior, G.Diaconu și M. Ciubara; contractul din 06 noiembrie 1997 încheiat între societatea pe acțiuni „Tutun-CTC” și Panfil G., P.Roșior și M.Ciubară; contractul din 22 decembrie 1997 încheiat între societatea pe acțiuni „Tutun-CTC” și G.Panfil, P.Roșior, G.Diaconu și M. Ciubara; contractul din 24 februarie 1998 încheiate între societatea pe acțiuni „Tutun-CTC” și Roșior Petru, Chirilici Nicolae, Chiron Constantin, Ciubara Mircea, Popescu Iuri, G.Panfil și I. Sajin. Cererea reconvențională depusă de societatea pe acțiuni „Tutun-CTC” cu privire la recunoașterea nulității brevetelor de invenție a fost respinsă.

c o n s t a t ă

La 20 octombrie 2009 Petru Roșior a depus cerere de chemare în judecată împotriva societății pe acțiuni „Tutun-CTC” cu privire la încălcarea dreptului inventatorului și încasarea prejudiciului material și moral.

În motivarea acțiunii reclamantul Petru Roșior a indicat că, la 30 iunie 1980 a fost angajată la Combinatul de Tutun Chișinău conform ordinului 428-K în funcție de inginer superior pentru invenții și propuneri de raționalizare.

Pe parcursul activității în conformitate cu art.9 a Legii RM Privind brevetele de invenție nr.461/1995, art.191 a Codului muncii, a încheiat contracte individuale de muncă dintre administrație și autori pentru crearea invențiilor pe diferite obiecte de proprietate industrială, contractul din 02 iunie 1997 pe „Container pentru transportarea și depozitarea balurilor de tutun”, brevet de invenție nr. 1172 din 02 iunie 1997, contractul din 06 noiembrie 1997 pe „Container pentru transportarea, stivuirea și depozitarea balurilor de tutun de mari dimensiuni”, brevet de invenție nr. 1300 din 06 noiembrie 1997, contractul din 22 decembrie 1997 pe „Dozator de tutun tăiat”, brevet de invenție nr.1265 din 23 decembrie 1997, contractul din 24 februarie 1998 pe „Mașină de etichetare a obiectelor”, brevet de invenție nr. 1525 din 23 februarie 1998 cu condiția achitării autorilor 20% din venit (eficienței) obținute în rezultatul exploatării și /sau comercializării obiectelor.

Toate aceste obiecte au fost create și date în exploatare în următoarele volume: Brevet de invenție nr. 1172 - 25 bucăți; Brevet de invenție nr.1300 - 900 bucăți; Brevet de invenție nr. 1265 - 1 dozator; Brevet de invenție nr. 1525 - 13 mașini, trei dintre care au fost vândute fabricii de țigarete din Permi Rusia cu câte 64000 dolari SUA fiecare.

În anul 1998 Directorul general a fost destituit din funcție, fiind numit alt director.

După primii ani de exploatare a invențiilor la întreprindere noua administrație refuza intenționat să calculeze eficiența economică.

Noul director a interzis încheierea contractelor pe invenții și propuneri de raționalizare nu numai cu inventatorii angajați la întreprindere dar și cu autorii invențiilor din Institutul de Chimie al Academiei de Științe a Republicii Moldova pe sosuri și aromatizatori aplicați în producerea țigaretelor.

În anul 2005 la întreprindere evaluarea activelor nemateriale a fost efectuată de firma „Gofma Consulting”. Valoarea de bilanț pe capitolul II în sumă de 1627127,5 lei a fost introdusă în circulația contabilă care dovedește exploatarea invențiilor la întreprindere și obținerea profitului.

Pe fiecare brevet de invenție anual societatea „Tutun-CTC” ca titular achita taxele de menținere în vigoare a brevetelor. Începând cu anul 2007 directorul general a refuzat să achite taxele de menținere în vigoare a brevetelor de invenție fără ca să le lichideze fizic din producere precum și în circulația contabilă, cu excepția Brevetului de invenție nr.1265.

În anul 2008 a fost destituit din funcția de director general Nafornița și a fost numit director general Filip Pavel care a refuzat să achite inventatorilor taxele de pe invențiile exploatate până în prezent la întreprindere.

Societatea pe acțiuni „Tutun-CTC” nu a achitat onorarul de autor pe brevetele de invenție sus menționate și anume: Brevetele nr. 1172 din 02 iulie 1997, nr.1300 din 06 noiembrie 1997, nr.1265 din 23 decembrie 1997, nr. 1525 din 23 februarie 1998.

Astfel, reclamantul Petru Roșior consideră că administrația societății pe acțiuni „Tutun-CTC” a încălcat prevederile Legii nr.50 din 07 martie 2008 privind protecția invențiilor, cauzându-le inventatorilor prejudicii materiale și morale.

Petru Roșior solicită încasarea de la societatea pe acțiuni „Tutun CTC” a prejudiciului material în mărime de 1717562 lei și a prejudiciului moral în mărime de 800000 lei.

La 03 septembrie 2010 Nicolae Chirilici a depus cerere de chemare în judecată împotriva societății pe acțiuni „Tutun CTC” cu privire la încălcarea dreptului inventatorului și încasarea prejudiciului material și moral.

În motivarea acțiunii Nicolae Chirilici a invocat că, a fost angajat la muncă în calitate de constructor la Combinatul de Tutun Chișinău în prezent societatea pe acțiuni „Tutun-CTC”. Pe parcursul activității a încheiat contracte individuale de muncă dintre administrație și autori, pentru crearea invențiilor pe obiectele de proprietate industrială, Contractul din 22 decembrie 1997 pe „Dozator de tutun tăiat”, Brevetul de invenție nr.1265 din 23 decembrie 1997, contractul din 24 februarie 1998 pe „Mașină de etichetare a obiectelor”, brevetul de invenție nr.1525 din 23 februarie 1998, cu condiția achitării autorilor 20 % din venit (eficiență) obținute în rezultatul exploatării și/sau comercializării obiectelor. Toate aceste obiecte au fost create și date în exploatare în următoarele volume: Brevet de invenție nr.1265 -1 dozator; Brevet de invenție nr.1525 - 13 mașini ,trei dintre care au fost vândute fabricii de producere a țigaretelor din or.Permi Rusia cu cite 64000 dolari SUA fiecare. Administrația a refuzat să achite onorarul de autor pe brevetele indicate mai sus, în mărimea stipulată în contracte încheiate dintre administrație și autori astfel încălcând prevederile Legii nr. 50 din 07 martie 2008 Privind protecția invențiilor.

Nicolae Chirilici solicită încasarea de la societatea pe acțiuni „Tutun-CTC” a prejudiciu material în sumă de 278000 lei, prejudiciului moral în sumă de 139333 lei.

La 29 septembrie 2010 Constantin Chiron a depus cerere de chemare în judecată împotriva societății pe acțiuni „Tutun CTC” cu privire la încălcarea dreptului inventatorului și încasarea prejudiciului material și moral.

În motivarea acțiunii Constantin Chiron a invocat că, în anul 1984 am fost angajat în calitate de inginer constructor la Combinatul de Tutun Chișinău, în prezent societatea pe acțiuni „Tutun-CTC”. Pe parcursul activității a încheiat contract individual de muncă pentru crearea invenției pe obiectul de proprietate industrială, contractul din 24 februarie 1998 pe „Mașina de etichetare a obiectelor” brevetul de invenție nr.1525 din 23 februarie 1998,cu condiția achitării onorarului de autor 20% din venit (eficiență) obținute în rezultatul exploatării și/sau comercializării obiectelor.

Invenția „Mașina de etichetare a obiectelor” a fost produsă în volum de 13 mașini, trei dintre care au fost vândute fabricii de producere a țigaretelor din orașul Permi, Federația Rusă cu cite 64000 dolari SUA fiecare. Administrația societății pe acțiuni „Tutun-CTC” a refuzat să achite onorarul de autor pe brevetul de invenție nr 1525 din 23 februarie 1998 „Mașină de etichetare a obiectelor”

înregistrat la Agenția pentru Proprietatea Intelectuală, astfel a încălcat prevederile Legii nr.50 din 07 martie 2008 privind protecția invențiilor, cauzându-i prejudicii materiale și morale.

Constantin Chiron solicită încasarea de la societatea pe acțiuni „Tutun-CTC” a prejudiciului material în sumă de 255032 lei; încasarea prejudiciului moral în sumă de 127516 lei.

La 30 noiembrie 2010 Mircea Ciubara a depus cerere de chemare în judecată împotriva societății pe acțiuni „Tutun CTC” cu privire la încălcarea dreptului inventatorului și încasarea prejudiciului material și moral.

În motivarea acțiunii Mircea Ciubara a menționat că, a fost angajat în calitate de director general la Combinatul de Tutun Chișinău, (în prezent societatea pe acțiuni „Tutun CTC”. Împreună cu coautorii săi, pe parcursul activității a încheiat contracte individuale de muncă pentru crearea invențiilor pe obiectele de proprietate industrială, contractul din 02 iulie 1997 pe „Container pentru transportarea și depozitarea balurilor de tutun”, brevet de invenție nr. 1172 din 02 iulie 1997, contractul din 06 noiembrie 1997 pe „Container pentru transportarea, stivuirea și depozitarea balurilor de tutun de mari dimensiuni” brevet de invenție nr.1300 din 06 noiembrie 1997, contractul din 22 decembrie 1997 pe „Dozator de tutun tăiat”, brevet de invenție nr.1265 din 23 decembrie 1997, contractul din 24 februarie 1998 pe „Mașină de etichetare a obiectelor”, brevet de invenție nr.1525 din 23 februarie 1998, cu condiția achitării autorilor 20% din venit (eficiență) obținute în rezultatul exploatării și/sau comercializării obiectelor.

Toate aceste obiecte au fost create și date în exploatare în următoarele volume : Brevet de invenție nr. 1172 -25 bucăți; Brevet de invenție nr.1300 - 900 bucăți; Brevet de invenție nr. 1265 -1 dozator; Brevet de invenție nr. 1525 - 13 mașini,trei dintre care au fost vândute fabricii de țigarete din Permi Rusia cu câte 64000 dolari SUA fiecare.

Administrația societății pe acțiuni „Tutun-CTC” a refuzat să achite onorarul de autor pe brevetele indicate mai sus în mărimea stipulată în contracte.

Mircea Ciubara solicită încasarea de la societatea pe acțiuni „Tutun-CTC” a prejudiciului material în mărime de 1717562 lei și prejudiciul moral în mărime de 858702 lei.

La 15 decembrie 2010 Iurie Popescu a depus cerere de chemare în judecată împotriva societății pe acțiuni „Tutun CTC” cu privire la încălcarea dreptului inventatorului și încasarea prejudiciului material și moral.

În motivarea acțiunii Iurie Popescu a invocat că, în anul 1992 a fost angajat în calitate de inginer în secția la Combinatul de Tutun din Chișinău, în prezent societatea pe acțiuni „Tutun-CTC”.

Pe parcursul activității a încheiat contract individual de munca dintre administrație și autori, pentru crearea invenției pe obiect proprietate industrială, contractul din 24 februarie 1998 pe „Mașina de etichetare a obiectelor”, brevetul de invenție nr. 1525 din 23 februarie 1998, cu condiția achitării onorarului de autor 20 % din venit (eficiența) obținute în rezultatul exploatării și/sau comercializării obiectelor.

La societatea pe acțiuni „Tutun-CTC” invenția „Mașina de etichetare a obiectelor” a fost produsă în volum de 13 mașini trei dintre care au fost vândute fabricii de producere a țigaretelor din orașul Permi, Rusia cu câte 64000 dolari SUA fiecare.

Administrația a refuzat să achite onorariul de autor pe brevetul de invenție nr. 1525 din 23 februarie 1998 înregistrat la Agenția pentru Proprietatea Intelectuală.

Iurie Popescu solicită încasarea de la societatea pe acțiuni „Tutun-CTC” a prejudiciului material în sumă de 255032 lei și a prejudiciului moral în mărime de 127516 lei.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 30 martie 2011, au fost conexate într-un singur proces pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Petru Roșior împotriva societății pe acțiuni „Tutun CTC” cu privire la încălcarea dreptului inventatorului și încasarea prejudiciului și pricinile civile la acțiunea lui Nicolae Chirilici împotriva societății pe acțiuni „Tutun-CTC” cu privire la încălcarea dreptului inventatorului, Constantin Chiron împotriva societății pe acțiuni „Tutun CTC” cu privire la încălcarea dreptului inventatorului, Mircea Ciubara împotriva societății pe acțiuni „Tutun CTC” cu privire la încălcarea dreptului inventatorului, Iurie Popescu împotriva societății pe acțiuni „Tutun CTC” cu privire la încălcarea dreptului inventatorului.

La 09 decembrie 2011 societatea pe acțiuni „Tutun-CTC” a depus cerere de chemare în judecată împotriva Agenției pentru Proprietatea Intelectuală, Petru Roșior, Nicolae Chirilici, Constantin Chiron, Mircea Ciubară și Iurie Popescu cu privire la declararea nulității brevetelor.

În motivarea cererii, societatea pe acțiuni „Tutun-CTC” a menționat că, a încheiat cu salariații Petru Roșior, Nicolae Chirilici, Constantin Chiron, Mircea Ciubară și Iurie Popescu următoarele contracte de creare a invenției: contract nr. 1 din 22 decembrie 1997 (dozator de tăiat tutun); contract nr. 12 din 24 februarie 1998 (mașină etichetare a obiectelor); contract nr. 5 din 06 noiembrie 1997 (container transportare, clădire, păstrare baluri mari tutun); contract fără număr din 02 iulie 1997 (container transportare și păstrare baluri tutun), prin care societatea obține drepturile de patent (devenind titular al brevetelor respective), iar autorii obțin remunerare pentru invențiile sale implementate.

Astfel, la Agenția de Stat pentru Protecția Proprietății Industriale (actualmente Agenția pentru Proprietatea Intelectuală) au fost înregistrate următoarele brevete: nr. 1265 din 31 iulie 1999 – dozator de tutun tăiat; nr. 1525 din 31 august 2000 - mașină etichetare a obiectelor; nr. 1300 din 31 august 1999 - container transportare, stivuire, depozitare balurilor de tutun de mari dimensiuni; nr. 1172 din 31 martie 1999 - container transportare și depozitare baluri tutun.

Petru Roșior, Nicolae Chirilici, Constantin Chiron, Mircea Ciubară și Iurie Popescu erau angajați ai societății pe acțiuni „Tutun-CTC” în diferite perioade la funcțiile de: constructori ai secției tehnologice și proiectări, ingineri pentru raționalizare și invenții, constructori principali, locțiitor-șef al secției de producere a articolelor din tutun, inginer precum și reglor. Iar Ciubară Mircea deținea funcția

de director al societății pe acțiuni „Tutun-CTC” în perioada încheierii contractelor și depunerii cererilor de depozit pentru invențiile date. În atribuțiile de serviciu al acestor salariați intra efectuarea activității inventive și de raționalizare facilitarea proceselor tehnologice realizate la întreprindere la care aceștia participau zilnic conform obligațiilor sale funcționale. Grație specializării, profesiilor, studiilor, dar și posturilor lor salariați, propunerile de raționalizare puteau conține și invenții propriu-zise, create personal aceștia, licit și independent, care ulterior puteau fi înregistrate în modul corespunzător după informarea angajatorului.

La momentul încheierii contractelor respective și depunerii cererilor de depozit, societatea pe acțiuni „Tutun-CTC” utiliza utilajul pentru producerea, etichetarea, transportarea și depozitarea materiei prime și, respectiv, a articolelor de tutun (producția finită). Societatea pe acțiuni „Tutun-CTC” solicita astfel de propuneri de raționalizare și/sau, respectiv, invenții corespunzătoare, menite să faciliteze producerea la întreprindere, procesele tehnologice, să îmbunătățească securitatea în muncă, și nu în ultimul rând - să aducă beneficii economice, prin sporirea volumului de producție și/sau reducerea pierderilor aferente proceselor de producere.

În acest scop, societatea pe acțiuni „Tutun-CTC” a încheiat contractele menționate cu Petru Roșior, Nicolae Chirilici, Constantin Chiron, Mircea Ciubară și Iurie Popescu, fiindu-le eliberate brevetele: nr. 1265 din 31 iulie 1999 - dozator de tutun tăiat; nr. 1525 din 31 august 2000 - mașină etichetarea obiectelor; nr. 1300 din 31 august 1999 - container transportare, stivuire, depozitare balurilor de tutun de mari dimensiuni; nr. 1172 din 31 martie 1999 - container transportare și depozitare baluri tutun, aceștia fiind desemnați în calitate de inventatori ai creației colective - autori ai invențiilor.

Însă, invențiile brevetate constituie doar niște modificări neînsemnate ale unor elemente periferice ale utilajelor deja existente, utilizate de societatea pe acțiuni „Tutun-CTC” în producere (achiziționate licit de la producători străini de utilaje și echipamente). Co-pârâții au utilizat integral parametri utilajului existent, bazându-se pe trăsăturile acestuia, și introducând modificări nesemnificative, au prezentat invenția ca pe una personală, aceasta în esență fiind copiată de pe echipament produs de alt autor și respectiv, fiind deja inventat.

Deci, societatea pe acțiuni „Tutun-CTC” consideră că invențiile autorilor nu pot fi considerate ca atare, ne întrunind condițiile legale de brevetabilitate, deoarece în aceste invenții lipsește elementul principal – noutatea, fiind bazate pe utilaje deja existente și utilizate o perioadă îndelungată.

Societatea pe acțiuni „Tutun-CTC” consideră că brevetele înregistrate sub nr. 1525, 1265, 1300 și 1172 sunt nule din motivul, că obiectul invenției nu este brevetabil. În invențiile propuse și înregistrate lipsește elementul prevăzut de norma imperativă pentru a fi considerat ca atare - noutatea.

Astfel, prevederile art. 6 a Legii privind protecția invențiilor nr. 50 din 07.03.2008 indică - brevetul se acordă pentru orice invenție având ca obiect un produs sau un procedeu din orice domeniu tehnologic, cu condiția ca invenția să fie nouă, să implice o activitate inventivă și să fie susceptibilă de aplicare industrială.

În mod analogic, norma în vigoare la momentul încheierii contractelor și depozitării cererilor de înregistrare Legea Nr. 461 din 18 mai 1995 privind brevetele de invenție, în art. 4 prevede, că o invenție din orice domeniu tehnologic poate fi brevetată sub rezerva ca aceasta să fie nouă, să rezulte dintr-o activitate inventivă și să fie susceptibilă de aplicare industrială.

În cazul invențiilor pentru care s-au emis brevetele în litigiu, acestea au fost integral copiate de pe mecanisme existente, iar ulterior prezentate ca invenție proprie.

În însăși brevetul de invenție nr. 1265 „Dozator de tutun tăiat”, se menționează la p.5, că este cunoscut dozatorul pentru tutun tăiat de tip RXS (producător KORBER AG) care este destinat procesului tehnologic identic - dozarea tutunului prin transportarea acestuia pe banda dințată, tobe de acționare, cu dispozitiv de pieptănat și mecanism de acționare. Diferența descrisă constă doar în dinții alungiți a benzii dințate, iar sub transportator este instalat un tambur-cilindru pentru absorbție.

În descrierea brevetului nr. 1525 „Mașină de etichetare a obiectelor” la p. 5 este indicat, că este cunoscut dispozitivul pentru etichetarea diferitor obiecte constituit din magazin pentru etichete cu un rotor. Modificarea se reduce la dotarea transportatorului cu ghidaje elicoidale, printre problemele rezolvate fiind distinsă reducerea masei mașinii, iar rezultatul tehnic - simplificarea construcției mașinii.

Partea modificată la mașina de lipire a accizelor, prezentată de către coautori ca invenție separată, este preluată de la mașinile de lipire a timbrelor care deja existau și funcționau la întreprindere.

Existenta acestora a fost omisă din descrierea brevetului respectiv. Societatea pe acțiuni „Tutun-CTC” utiliza deja mașina de lipire a timbrelor pe cutiile de țigarete „SCHMERMUND” procurată în anul 1978 din Germania. Pretinsa invenție a fost în mare parte copiată de pe aceasta, și anume rolele (12) pentru extragerea timbrelor la mecanismul de lipire, magazinul (11), rolă transmitere timbre și rolă pentru lipirea lor (9) - după cum sunt numerotate în brevetul 152. Totodată, din anul 1995 societatea pe acțiuni „Tutun-CTC” utiliza mașina de lipire a mărcilor AIGER (producția Bulgaria), care deja conține așa numitele „ghidaje elicoidale” inventate de autorii în litigiu. Ce ține de dozatorul de tutun tăiat - un astfel de utilaj era procurat de la producătorul din Bulgaria MZ „Mlada Gvardia” din or. Haskovo și pus în funcțiune din anul 1976, ce făcea parte din linia totală de utilaj procurată unitar - Linia preparării a amestecului de tutun soiuri „oriental”. Elementele inventate și propuse nu se conțin la dozatorul respectiv, cum nu sînt nici la dozatoarele care astăzi sunt scoase din funcțiune ca învechite. Astfel propunerea respectivă nu a fost implementată în producere la societatea pe acțiuni „Tutun-CTC”.

La containerele de transportare modificările se reduc doar la schimbarea unghiurilor unor bare, porturi mai scurte, și o punte de legătură, obținându-se „mărirea abilității picioarelor de sprijin”. În cazul containerului pentru baluri de mari dimensiuni, s-a modificat doar lungimea opritorilor din față și spate, iar barele

suporturilor verticale unite prin scoabe, obținându-se „simplificarea construcției containerului”.

Înregistrarea ca invenții a acestor modificări neesențiale a fost favorizată de faptul, că societatea pe acțiuni „Tutun-CTC” era unicul producător industrial din țară și unicul care dispunea și utiliza utilajul respectiv din industria tutunului, care a constituit baza pentru copiere. Examinatorii invențiilor nu dispuneau de utilaj pentru a compara parametrii obiectelor invențiilor și, respectiv, rezultatul tehnic și problema rezolvată. Un avantaj suplimentar pentru înregistrarea acestor modificări minore ca invenții 1-a constituit faptul, că unul din autorii în litigiu era totodată și director general al societății pe acțiuni „Tutun-CTC” - titular a brevetelor, care făcând uz de serviciu a încheiat contracte vădit prejudiciabile pentru reclamant cu sine însăși, obligând societatea pe acțiuni „Tutun-CTC” la plata unor onorarii nemeritate.

Înregistrarea acestor brevete este o încălcare directă a drepturilor, intereselor legitime, proprietății intelectuale, calității de autor și imaginii producătorilor străini, care au depus efort real pentru crearea și producerea utilajului respectiv.

Societatea pe acțiuni „Tutun-CTC” solicită declararea nulității brevetelor nr. 1525, 1265, 1300 și 1172, cu dispunerea radierii acestora din Registrul național de brevete de invenție, precum și înscrierilor despre Petru Roșior, Nicolae Chirilici, Constantin Chiron, Mircea Ciubară și Iurie Popescu în calitate de autori.

Ulterior, societatea pe acțiuni „Tutun-CTC” a depus cerere reconvențională împotriva Petru Roșior, Nicolae Chirilici, Constantin Chiron, Mircea Ciubară și Iurie Popescu cu privire la anularea contractelor.

În motivarea cererii reconvenționale, societatea pe acțiuni „Tutun-CTC” a menționat că, la 02 iulie 1997, 06 noiembrie 1997, 22 decembrie 1997 și 24 februarie 1998 între directorul General al societății pe acțiuni „Tutun-CTC”, Mircea Ciubara și Petru Roșior, Nicolae Chirilici, Constantin Chiron și Iurie Popescu au fost încheiate contractele privind dreptul la brevet.

Societatea pe acțiuni „Tutun-CTC” consideră că directorul general nu era în drept de a încheia astfel de contracte.

Conform art. 85 al. (1) și (2) al Legii privind societățile pe acțiuni, tranzacția cu conflict de interese este o tranzacție sau câteva tranzacții legate reciproc referitor la care persoanele interesate sînt în drept să participe la luarea deciziilor privind încheierea unor astfel de tranzacții; și pot, concomitent, avea, la efectuarea acestor tranzacții, interes material ce nu coincide cu interesele societății. Nu se consideră tranzacție cu conflict de interese emisiunea suplimentară de acțiuni. Persoană interesată în efectuarea de către societate a tranzacțiilor se consideră persoana care totodată este: acționar care deține de sine stătător sau împreună cu persoanele sale afiliate peste 25% din acțiunile cu drept de vot ale societății; sau membru al consiliului societății sau al organului executiv al societății.

Astfel de declarație de către directorul general, Mircea Ciubara nu a fost prezentată Consiliului societății.

Societatea pe acțiuni „Tutun-CTC” solicită anularea contractelor din 02 iulie 1997, 22 decembrie 1997 și 24 februarie 1998 încheiate între directorul general,

Mircea Ciubara a societății pe acțiuni „Tutun-CTC” și Petru Roșior, Nicolae Chirilici, Constantin Chiron, Mircea Ciubară și Iurie Popescu privind dreptul la brevet.

Prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 12 decembrie 2012, a fost respinsă acțiunea depusă de Petru Roșior, Nicolae Chirilici, Constantin Chiron, Mircea Ciubara și Iurie Popescu. Cererea depusă de societatea pe acțiuni „Tutun-CTC” a fost admisă. Au fost reziliate contractele din 02 iulie 1997 încheiate între societatea pe acțiuni „Tutun-CTC” și G. Panfil, P. Roșior, G. Diaconu și M. Ciubara; contractul din 06 noiembrie 1997 încheiat între societatea pe acțiuni „Tutun-CTC” și Panfil G., P. Roșior și M. Ciubară; contractul din 22 decembrie 1997 încheiat între societatea pe acțiuni „Tutun-CTC” și G. Panfil, P. Roșior, G. Diaconu și M. Ciubara; contractul din 24 februarie 1998 încheiate între societatea pe acțiuni „Tutun-CTC” și Roșior Petru, Chirilici Nicolae, Chiron Constantin, Ciubara Mircea, Popescu Iuri, G. Panfil și I. Sajin. Cererea reconvențională depusă de societatea pe acțiuni „Tutun-CTC” cu privire la recunoașterea nulității brevetelor de invenție a fost respinsă.

Petru Roșior a declarat recurs împotriva hotărârii primei instanțe, cerînd admiterea recursului, casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri, prin care acțiunile depuse de Petru Roșior, Nicolae Chirilici, Constantin Chiron, Mircea Ciubară și Iurie Popescu să fie admise cu respingerea cererii reconvenționale depusă de societatea pe acțiuni „Tutun-CTC”.

Recurentul Petru Roșior, în motivarea recursului a invocat faptul că la examinarea cauzei prima instanță a aplicat eronat normele de drept material.

Instanța de recurs menționează că, prin Legea nr. 102 din 28 mai 2010 pentru modificarea și completarea unor acte legislative (în vigoare de la 01 ianuarie 2012), s-a introdus modificări în art. 75 CPC, astfel încît în procesul civil persoanele fizice își pot apăra interesele personal, prin avocat.

Deci, Petru Roșior nu poate fi acceptat ca reprezentant al reclamantilor Nicolae Chirilici, Constantin Chiron, Mircea Ciubară și Iurie Popescu în baza procurii.

Nicolae Chirilici, Constantin Chiron, Mircea Ciubară și Iurie Popescu recurs personal sau prin intermediul unui avocat nu au depus.

Prin referința depusă, Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală a solicitat respingerea recursului și menținerea hotărârii primei instanțe.

Prin referința depusă, Societatea pe acțiuni „Tutun-CTC”, a solicitat respingerea recursului și menținerea hotărârii primei instanțe.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea hotărârii primei instanțe din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 al. (1) lit. a) CPC, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să respingă recursul și să mențină hotărârea primei instanțe.

Conform art. 64 al. (1) al Legii privind protecția invențiilor nr. 50 din 07 martie 2008, brevetul poate fi declarat nul, în totalitate sau în parte, din următoarele motive: obiectul brevetului nu este brevetabil în sensul art. 6-11 și, după caz, în

sensul art.12; brevetul nu dezvăluie invenția suficient de clar și complet pentru ca un specialist în domeniu să o poată executa; obiectul brevetului depășește conținutul cererii așa cum a fost depusă sau, dacă brevetul a fost eliberat pe baza unei cereri divizionare sau a unei cereri noi depuse conform art.16, obiectul brevetului depășește conținutul cererii inițiale așa cum a fost depusă; protecția conferită prin brevet a fost extinsă; titular al brevetului nu a fost persoana îndreptățită la brevet conform art.14 sau, în cazul invențiilor salariaților, conform art.15.

Conform art. 65 al. (1) al Legii privind protecția invențiilor nr. 50 din 07 martie 2008, acțiunea în nulitate a brevetului poate fi inițiată oricând pe durata valabilității brevetului și poate fi fondată doar pe motivele specificate la art.64.

S-a constatat că prima instanță corect a concluzionat că acțiunea societății pe acțiuni „Tutun-CTC” împotriva Agenției de Stat pentru Proprietatea Intelectuală, Petru Roșior, Nicolae Chirilici, Constantin Chiron, Mircea Ciubară și Iurie Popescu cu privire la nulitatea brevetului de invenție este neîntemeiată.

Astfel, conform hotărârilor Agenției de Stat pentru Proprietatea Intelectuală, titularul brevetelor nr. 1525, nr. 1265, nr. 1300 și nr. 1172 este decăzut din drepturi din motivul neachitării taxelor de menținere conform prevederilor art. 30 al. (1) al Legii privind brevetele de invenție nr. 461 din 18 mai 1995 (în vigoare la acel moment).

Astfel, conform prevederilor legii menționate, încetarea valabilității brevetului de termen are loc din motivul neachitării taxei pentru menținerea în vigoare a brevetului în termenul stabilit.

Deci, nu există obiectul a cărei nulitate se solicită.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră corectă respingerea cererii privind nulitatea brevetelor în cauză din motiv că valabilitatea brevetelor a căror nulitate se solicită a încetat din motivul neachitării taxei pentru menținerea în vigoare.

De asemenea, corect s-a dispus rezilierea contractului încheiat între societatea pe acțiuni „Tutun-CTC” și recurent, dat fiind faptul apariției unui conflict de interese între Mircea Ciubara ca titular de brevet și Mircea Ciubara ca director al societății pe acțiuni „Tutun-CTC”. Mai mult ca atât, Mircea Ciubara nu deținea la moment împuterniciri pentru a încheia astfel de contracte.

Cu referire la alte părți ale contractelor în cauză, urmează a se menționa că Nicolae Chirilici, Constantin Chiron, Mircea Ciubară și Iurie Popescu recurs nu au declarat.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție concluzionează că recurentul Petru Roșior nu este în drept de a solicita despăgubiri, deoarece ca titular al brevetului nr. 1172, nr. 1300, nr. 1265, nr. 1525 este decăzut din drepturi din motivul neachitării taxelor de menținere în vigoare, hotărârile Agenției de Stat pentru Proprietatea Intelectuală ne fiind contestate de recurent.

Nu pot fi considerate drept temeinice cerințele invocate de recurent în cererea de recurs privind anularea hotărârii Agenției de Stat pentru Proprietatea Intelectuală

nr. 593 din 2007, nr. 1069 din 09 iunie 2008, nr. 1107 din 30 iunie 2008, nr. 1156 din 08 septembrie 2009, privind decăderea din drepturi, deoarece aceste cerințe nu au constituit obiectul și temeiul acțiunii examinate de prima instanță.

Recursul este o cale neevolutivă de atac, în care nu se poate schimba calitatea părților, nici temeiul sau obiectul acțiunii și nici nu se pot înainta pretenții noi.

Alte motive plauzibile recursul nu conține.

Astfel, din considerentele menționate și având în vedere faptul că, hotărârea primei instanțe este întemeiată și legală, iar argumentele invocate de către recurent sunt neîntemeiate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține hotărârea primei instanțe.

În conformitate cu art. 445 al. (1) lit. a) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

decide

Se respinge recursul declarat de către Petru Roșior.

Se menține hotărârea Curții de Apel Chișinău din 12 decembrie 2012, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Petru Roșior, Nicolae Chirilici, Constantin Chiron, Mircea Ciubară și Iurie Popescu împotriva societății pe acțiuni „Tutun-CTC” cu privire la încălcarea dreptului inventatorului și încasarea prejudiciului material și moral, cererea societății pe acțiuni „Tutun-CTC” împotriva lui Petru Roșior, Nicolae Chirilici, Constantin Chiron, Mircea Ciubară și Iurie Popescu, Agenției de Stat pentru Proprietatea Intelectuală cu privire la declararea nulității brevetelor, cererea reconvențională a societății pe acțiuni „Tutun-CTC” împotriva Petru Roșior, Nicolae Chirilici, Constantin Chiron, Mircea Ciubară și Iurie Popescu cu privire la anularea contractelor.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președinte,
judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Sveatoslav Moldovan

Constantin Alerguș

Ghenadie Nicolaev

Tatiana Răducanu